

U R G E N T

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ					
1. Պայքար	Համար	Տարեկան	գումեկան	արժույթ.....	200
	»	»	»	»	140
	»	»	»	»	50
	»	»	»	»	4
Գումեկան	Համար	Տարեկան	»	»	240
	»	»	»	»	120
	»	»	»	»	60
(Սուս)	Երկրորդ	Տարեկան	Համար	»	56
		»	»	»	28

Կուլտ. դրամատ. խումբի խաղեր. ծախք. իրադրություն վայր է:

ԾԱՆՈԹԱԳՈՐԾՆԵՐ ԿՐԴՈՂՈՂՈՒՆ

ԻՍԿԱՐՐԻ ԷՃԷՆՍԻ

գործակալության մեկնումներ, Բաղամուկ, Տեխնոմիկան

ቆ ሀ ጊ ሀ ቆ ሀ ካ ሀ ኄ ኬ ኮ ሀ ደ ቀ ሀ ዐ ኮ ኄ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

նորարարը հաւատարիք, Մինա կողմէ, հըն-
տախան անհեշտաբան է երկրեմ, և թէ-
պէտ բաւական վիտա որոտնաւաւ է, բայց
երկիրն աննաբուր կողմերուն վրայ
ուշադարձութիւն դարձնելով, անուղղակի
մեծ օգուտ մ'ըրաւ է: Իսկ հանրային
կրթութեան համար կառավարութիւնն
ստալաւորէ շատ աւելի մեծ գուժաբե-
րուն յաւակցեալեւ կարող կը լինի: Այ-
նու հետեւեմ, իտալացի փողոցաբե-
րմանաւոր կեներնէն հեռի գաւառաց
ցնակիչը, հարստութեան և բարեկե-
ցութեան կողմէ տախկան չեն կրնար
բաղդատուիլ: Գերմանաց, Յիւստաց
եղէ և Անգլիայացւոյ: Իտալացի փողո-
ցաբերման ստորին դասերը բաղդատա-
պէս շատ աւելի ուղէտ են, և երկրա-
գործութեան և ուրիշ ք հետեւներու
մէջ, առաւել յետմնաց: Յեկարեմ
կայն թէ հայուն քառորդը դարէ հեռէ
իտալացի աղգալին կեանքով մը ապրել
ստիպմ է: Հնարք բերելով աղգալին մի-
ութիւն և բաղդաբական անկախութեան,
երկիրն այժմեան միկնալիք գոհութեան
յոյժ բանաւոր պատմաւորել ընծայէ:
Երկիրն տնտեսական կայունութեան
եւեւմոյց վրայ Պ. Մայլիսիսի տուեալ
հայաբաւորութիւններէն քանի մը քաղ-

ինչ բանած են այն ինքնուրույն մեջ որոշ
 զգուշանալույս իր գրառքի վր փաստել
 և երգողական հասարակությունները Պ. Մայ-
 իանի տոկոսները վճարման պայմանա-
 ժամանակ փոխարկելով և իտալական ար-
 ժվեքովայ ստեղծ և առք գերազանցելով
 օտար Սոփաբաններուն, ի՞նչ ընել և ի՞նչ
 օտարաբան գրառմանտեղք քով պայու-
 հետն առել չնորՑ պիտի գտնեն այդ-
 արժեքներովը, և երաժշտյալ գրառման
 հարաբերակալը վրայ իտալիոյ վարելը շատ
 են և, իսկոյ իտալացիք իրենց լուրիկ
 խորհրդայնութի պէտք է նկատեն միայն
 իրեն, քաջալիք մը առաւել գէշի
 բարձր գիմարը, իրենց արդիք քանի
 ինչ տարւոյ մեջ հարաւոյ յառաջդիմու-
 ինքն մը բնաւ չնորհիւ բնական բա-
 ցառիկ կարգուրկենաց որք գտն մնա
 օտար եւեթ զգրաւեալ են, Ո՛ր են
 և երաժշտական երգի կրնայ հաւատարիկ
 իտալիոյ ֆիլիքրատիկ ձիրքները և
 ինչ գրառմանութենաց զանազանութեն
 կողմէ, ի՞նչ և իտալացիք շատ գործեր
 քի գրելու համած են, իսկոյ նպատա-
 ւոր առիթներուն և միջոցներու կողմէ
 միւր ինչ համեմատ առել իրաւա-
 ին և պարտին ընել, ինչալիւղընայ հա-

Հնդկաստանի նոր Փոխարքայ Լորտ
Տըֆրին գեկտ, 1/13ին Կալիպազա հա-
տա, և յոյժ փայլուն ընդունելով ժին
մը գտաւ. ժողովրդեան ամեն դասուց
ն աշայտնական մարմնոց կողմէ:

—Ուրախ և Գերմանիոյ զիւսանալորդական գործակալաց զեղիւր. Այն յաճորդարար ներկայացան խորին, հնդդերու համար որ ուուս և գերմանացի ներկայացուցիներ ալ ընդունուին եղիպտոսի Հնարանի Պարտուոյ Միայնակային Յանձնագործոյն յանձնարանացութիւն: Գործակատարը Խըրտիական Պաշտոյ չգաղաթ, արտասիւս գործող Պաշտօնաւորուն հնդդիզելով մէկ մէկ համիմատ ծանուցաւոր ներկայացուցին, որով իր յայտներն թէ երկամանիս և Ուուս, թէ և ցարդէն անդամակցած յիշեալ յանձնագործըրցն (որուն երբեմն Պարտուոյ Սընտուկ անունը ալ կը տրուէ), բայց միւս հանգաման չէին հրաժարած իրենց անդամակցութեան իրաւունքէ: Ուուս գործակատարն ըսաւ խախտել թէ իր զգրակի գիծերով. առ ի. Բարձրութիւն, կողգէր մեծագոյն կառուցութիւն տալ իւր կառավարութեան ոտն ձեռնարկին: Խախտ զգուշարար պատասխանել ալ տուաւ: Երայտեց թէ ըստ որում եղիպտոս այժմ հաշմանգործական երկիր մ'է, ինքնորտարաւոր և նախակէ խորհրդակցել իւր նախարարած հետ և ապա պատասխանել. բայց իւր անձնական կարծիք տա էր թէ Գերմանիոյ և Ուուսիոյ անգամակցութիւնը Պարտուոյ ճանձնաւորդոյն՝ ի՜նչ մը միայն և եղիպտոսական երկրորդ միջաբերող միջազգային կարեւոր մէկ, որոց լուծումն ստիպողական կարեւորութիւն մ'ունի այժմ. Խախտ յարեց թէ Տէրութիւնը ի՜նչ որոշումներ որ տան եղիպտոսի եւմիտասական իրենց կարգաբարձն համար, ինքն միայն պատարան պիտի դասեն ի իրոր զեկուր այդ որոշումներ: Խախտ զեղծ նոյն իմաստով պատասխանեց Նաւե գերմանական գործակատարին. Թրանսպական, աւստրական և իտալական գործակատարը իրենց Իտալականութիւններէ հրահանգ ստացած են այժմ տալու Ուուսիոյ և Գերմանիոյ պատասխան: Աւստրական գործակատարն այս իմաստով ծանուցաւոր մը արգելադրուցած է Նուպար փաշային, և իմաստներն ալ նոյնը պիտի ընեն զեկուր:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ
—
Ի ՏԱԼԻՍ

Իտալիան շատ խոնկ չի տար ին-
չպէս, Ումպերթո իտալացիներն կառա-
վարութեան հանդարտապէս կը դադար-
երկրին բարդաւածման միջոցներով,
եւեմ իմաստութիւն զոյգ կուտայ՝ չա-
փազանց չգրադերկը արտաքին. քաջա-
քալան գործը, փամսնակ մը բաւա-
կան մեկնութեանց նիւթ բնայնց
տալիկոյ մասնակցութիւններէ երկոյ շայն-
բաց դաշնակցութեան։ Այս մասնակ-
ցութեան արգասիքը դրապէն երեսն
չկան տակաւին, և կենրին թէ Իտալի-
նը Տօքո դրացեաց հետ առելի սեր-
յարաբերութիւններ հաստատել և այ-
սա իւր քաղաքական կիրքն ամրապն-
դելու իրեն բան մը չէ բրած, եղիպտոս
և Բանկիչ խնդրոց Իտալիան մասնակցե-
ցաւ, թէպէտ ուղղորդի շահ ունեցող
Տօքոն իտալին մը չէր, և արժանաւոր

ԹԵՐԹՈՆ ԱՐԵԻԵԼՔԻ

(107)

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՒԹԻ
ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

— Այո՛ւ, կը լիշեամ, ըսաւ Գամպը բըմբէր դառնութեամբ, և մեղադարեւմ որ ըստ բառական չլիշեցի զայդ՝ վասն զի առաւել գզողութեամբ պարտէի հսկել Մարթայիս վրայ և բնապէտօք չէր որ մեկնէի քովէն։

— Երէկ իրկուին տունէն մեկնաժամանակնիդ ըսի՛ք մէկու մը թէ երկար առնէ դուրսը պիտի մնայի՛ք հարցուց Գ. Լըբըր։

— Ոչ ու՛մբ, բացի դրացնահէն որ դուրս ելած և մէկու մը պատման չէ։

— Ձեր ո՛ւր երթեալն ըսի՛ք անոր։

— Այ։ Այս բնիկս ձեռնարկ և երեսնորհուրդ տուած էր ինձ, և մեջև ուզեր եւ և մարդու յայտնել։ Պատշաճ գնացեր էի Տիկին Լըբըրմ ահալին մը տեսնելու, որոյ անուշը ծառայութեան ճիշդագոյնն ինչա՛նակող Օւոլքին մէջ տեսած էի։

— Կուզէիք անշուք իմանալ թիստուրի պղդ տիկնոջ անձնէն երբ։

— Այո՛ւ, և դիտեմ ապմութ, Այն տիկնոջ դուստրն այս պատճառաւ աղապակն թերեւորն այս կամաճաւուն երբ որ ցայ

այս պայմանի վորձեցին երեկ այն պահանջն՝ յորում Մարտիկը կը գործադրեց Պ. Լըբար գործունեացեալ երբոր լսեց զայս, Բիէտուշ ալ, որ տակաւին չէր գիտեր, չկցաւ ծածկել որ դարձանորդ Մերսուին յսրկող որ Լուիի նշանածն ապանելու վորձ հոյած էր, այնպիսի հարուած մը կը արձէր, յորմէ գրգռութեամբ կը կրցաւ ինքզինք հանձն դարտել:

Անկողմաբար կը սիրէր զԹերէշ և ի ստէ չնորհակալ էր նմա, որ իւր դատաւարական որդւոյ վրայ ունեցած սիրոյն հաստատարմ մնացած էր,

Բայց իւր կրած արտայայտութեան հետ ուրիշ զգացում մը կը խառնուէր որ գրեթէ ուրախութեան կը նմանէր:

ՕՍիւրի վրայի ժողովաւորացի կը միւնջոյն ժամու մէջ փորձուած երկու յեծիւք լիազեւս կը հաստատէին հետախուզան ամեն նախառնողութիւններ, և կը քաջալերէին զայն յարատեւել իւր մտած ճանքուն մէջ:

Կը թուէր իրեն թէ արդէն քղին մէկ ծայր կը բացուէր, և թէ սկսող կրնար ընդ հուպ գտնել այն ծածկախուրհուրք կայսի, որ Արպալէթ վրայոցի ոսկրեան ՕՍիւրիական ժողովեան հետ կը կայայէր:

Սակայն Օրիորդ Լըբարի վրայ ունեցած համարութիւնը շուտով վրայ ելաւ, և ուղեք ճշդիւ իմանալ Պուլշիթի մէջ աղածար:

—Կրտէք թէ այդ օրիորդն ապանելու պարտ ըրին, հարցոյն անձրւութեամբ:

—Կամ առեւ անցելու, պատասխանեց Կամպուրէն, մենչինք բունն է Մարիկա տեսնանորդութեան նպատակով:

ալ սարաններ էր զայն :

— Բայց . . . չյափողեցան, այնպես
չէ՞ :

— Ո՛չ, ես անգ զանուեցայ բարե-
բաղդաբար . . . ճանրուն վրայ . . .
զարտովուն փոքրիկ դրան առջև, ուր
քապտ տարած էին զայն . . . յուսու-
հարումաներով յաճախեցայ երկու
սրիկայնեբուն վրայ . . . մին գրեթե
թօպոպա՛հ գետնի ամեցի, և մյուսը
փայտա . . .

— Ըսե՛ն թե օրիորդ Լըբոնթի վը-
նաս ալ չեղա՞ւ :

— Ամենեւին . և արտասուրոր քա-
վարտութիւն յոյց տուաւ այն դէպքին
մէջ : Պատուելիք ինձ չիմանի՛մ մարն,
որ յոյժ բաւ ընթուենութիւն մ'ըլաւ
ինձ, և ամեն հարցմանցս պատաս-
խանցե՛ր, Այժմ՛ կը ճանչե՛ր Մարմնա
իբրեւ իւր աղկլիւն մամուն բբով
թուն :

Մինչեւ իսկ աղաչեց ինձ որ իրեն
տանիմ :

Իւր խեղճ դուզկն անունն արտա-
սանճճ խամանակ Քամպրըմբը իսկիւն
անցաւ իւր այցն տա տրիկն Լըբոնթի,
և քաւ իտտիւ :

— Ես Պուելլի մէջ ըրածմանս պատ-
մելու համար եկած չեմ առաւ . այլ ե-
կած եմ հարցնել ձեզ թէ կը հաճե՛ր
աղկլիւ գտնելու գործն ստանձնել :

Իւր տեսնելով որ կարծեմքով հայր
Վինէ չէր փութար պատասխանել, ա-
ւելցայ . . .

— Գիտեմ որ դուք . ձեր այր ար
հետով կ'աղկրէք : Ես հարուստ չեմ,
բայց հապար ֆրանս ունիմ՝ իմադրի
կեանք միկերա՛ւ . ձեզ կուտամ զայն
սրբայօժար, եթէ՛ յաջողք գտնել զա-

Ասիւս եւ ինձ յանձնել։
— Կը խօսիր քո աղօրք վրայ՝ երբոր
գտնուիմ թէ՛ գաւառը։
— Կը յուսար ուրեմն թէ պիտի
գտնե՛մ քայն, գտնե՛մ Գամպրբորձը։
— Անշուշտ։ Եւ գործք եւ չեմ ըս-
տանձնել երբեք մինչեւ որ յաճողու
թեանս վրայ փառա՛ջ չլինի։
Միայն թէ երկու պայմանաւ յանձն
կ'անձնուիմ։
— Ինչ որ կ'ուզե՛ք։
— Եսկս բնաւ մէկու մը պիտի չը-
տե՛ք թէ եւ այդ գործին կ'ըբարդի։
Դուք ձեր թաղի ոստիկանութեան
գանձուստ ըրիք։ շատ լաւ։ Ոստիկա-
նութեան միջնադասութիւնն օգտակար կը
լինի ձեզ։ Բայց եւ չեմ ուզեր անոր
հետ աշխատիլ, նա կրնայ քորգեղէ
պատճառել իմ գործիս, եւ ալ անոր։
— Կը հասկնամ։ Միւս կողմէ, ես
մեծ բան չեմ սպասեր ոստիկանութե-
նէ, իրենց այնչափ կարեւոր գործերը
չեն թողել եւ ինձ պէս խեղճ մարդու
մը գործին դրաղիլ։ Մինչեւ իսկ կը
հարկեմ որ կառակածին իմ վրայ չե՛մ ճշը
մտորանք բաժն չեմ ինքայն, որ իմ
վրայ տեղեկութիւններ տուր եւ Օր
լէսնեմ երեսփոխուղոյն վարչութիւնէն։
— Եւ, տարակոյշ չունիմ, որ տե-
ղեկութիւնները լաւ են, հարցուց հայր
վիսէ, որ կուզէր որոշ գաղափար մ'ու-
նենալ իւր յաճախողիկն բարոյական
միճակին վրայ։
— Օ՛ր, այդ մասին ճանաչեմ եւ, Տասն
տարի կայ որ եւ ծառայող աղբ ընել-
ութեանս քով, 2-ու բաւ կը ճանչեմ,
է-դրաղորդ Մարիանա աղ կը ճանչեմ։ Միշտ
կ'աշխատեմ մէջ եւ ճանբուն վրայ կը
ուշեցեբեր։ Դիւանագետները կը սիրեն ին

Ի՞նչ պատճենին զայն երբոր հանգիպեցին : Մի՞նչն իսկ կրնամք ըսել թե անօրբեքն, երբոր իմայտն ինձ պատահածս այն աղետալի դէպքը, զաւելի նկարագրելու արեւելք Օրբանէ երկաթուղայն աւանն կայարաններն՝ հանդերձ հրսմանստ որ անմիջապէս ձերբադաշտել տանայն անձինքն՝ որոց հետ տեսներն զաւակս :

— Ետաւ լաւ բաներ են աշ.սն.բ. Ըստաւ Պ. Լ. ք. ք. :

Չէր ուզել մրցման վիճակի մէջ գտնուիլ ռուսիկաւանութեան հետ, որ կրնար քննութիւն մը բանալ Գ. Վինկոն անձին է վարող վրայ. բայց նոյն պատ. ճառները չունէր արտեւստապէս ընկերութեան մը գլխաւ որ պայտօնային գործողութիւններէն վախճարու. համար :

Մի՞նչն իսկ ուրախ կը լինէր անոր գործակալութեան հանգիպելուն վրայ, և կը խորհէր օգուտն քաղել անտի՛ւ աւանջ իրարկնք ցուցնելու :

— Գամ՝ միւս պայմանին, ըստա : Պէտք է որ զիս կարող ընէք միանգամայն զբաղել այն ժառանգութեան որ ձեր աղիւնքն պիտի ընկնի, եթէ կարենանք հաստատուել անոր իւրեւո՞նքն :

— Յ.յ., կը հաստատ. ըստա Գամ : Ելլըմէր. բիւ մը գ.գ.գ.գ. գ.գ.գ.գ.՝ չէք ուզեր կրտսոյնիւն ձեր քաղաքի շահէն պէք գործէն, երբոր յաղկոյն : Երբ. պ.գ. մնայն ալ գ.գ.գ.գ.գ.գ.գ. մը չկայ. ըստը որ հարցածս ըսեմ ձեզ :

— Կը սխալուի, գիրկին՝ պարոն, այդ գործին զբաղել ուղիք մի միայն ստ պատճառաւ է, որ՝ ըստ իմ կարծեաց՝ ամենեւն ապահով իմիջոյն է ձեր աղիւնքը գտնելու :

Զայն ուրիշ բանի համար չէն գող-
բած ձեռքն, բայց միայն թող չտար-
տը իրեն ընկած հարստութիւնը ժա-
ռանդէ ։

Եւ գողցողոյնն ալ անոր ժառան-
գակնորդին հոգին կրնան լինել, որք
անոր բաժինն յայկչտակել կուզեն ։

— Իրաւունք ունիք թերեւ, բայտ
Բազմալըմէր տիրութեանը . բայց այն
ժամանակը գործն աւելի գէշ է ։ Այդ
ժողովաւականք չեն կասիր սպանու-
թիւնն ժմեւել, որդեւ դի ընարարած Ը-
նեն ղլմարեալ ։

Ի՛նչ օգուտ կրնայ ունենալ զայն
գողնալինն, է՛կմէ չլրնան մուսած լինին
սպառազրկանք ։

— Ո՞վ դուռ, Թեւրեւ կ'ուզեն միայն
թող չտալ որ իբր ժառանգք ներկայայ-
նայ, պատասխանէք Պ. Լըբըք վարան-
ման ։

Իբրք ուր դատէր թէ՛ աքժանողին
կորցըրածութիւնն ուղիղ եւ թէ՛ աղ-
ջիկն ողջ գտնելու քիչ յոյս կար ։

Սակայն աւելցուց ։

— Ինձ զայն բնորարած բնէլու . դէ-
տաւորութիւնն ունենային, ո՞վ կ'աղբի-
նուր զանանք իրիկուն մ'ապանեն տալ
մայնի փողոցն մը մէջ, վարժոցն վե-
տադարձած ժամանակ ։

— Բռնուեղէ կը վախճային, փողոց-
ներուն մէջ քաղաքապաշտ ոտակներ
կայն, անորդիք կան . . . իսկ տարած
տեղերէնին կրնան սպաննել զայն առանց
վախելի ։

— Ձեմ յուսար զայդ . Սպանու-
թիւնն մ'աւելի դժուարին է ծածկել
դիւրի մը մէջ՝ քան ի Փարսիդ ։

(Շարանախէկ)

Յոսէփ Բրաւ Զաւէն Ժն. — Մարդկային կե-
քըն՝ երկաթուղի մէ՛կ. Վերջին կայար-
մահն է՝ ԲԺԽնեան ալ այդ երկաթուղ-
շող Բեկառաց հնոցականներն են ։

